

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-426

21.09.2018

Міністру освіти і науки України

ГРИНЕВИЧ Л.М.

Шановна Ліліє Михайлівно!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит групи народних депутатів (Лопушанського А. Я. та інших, всього 5 депутатів), оголошений на засіданні Верховної Ради України 21 вересня 2018 року, для розгляду і надання відповіді авторам запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 3 арк. у 1 прим.

З повагою

А. ПАРУБІЙ

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

01008, Київ, вул. М. Грушевського, 5

*дн. 09 2018 року
вих. 323 - 859*

**Міністру освіти і науки України
Гриневич Л.М.**

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

**«Щодо запровадження у всіх
загальноосвітніх навчальних закладах
України викладання курсу «Основи
християнської етики» як
обов'язкового предмету»**

Відповідно до ст. 15 Закону України «Про статус народного депутата України» звертаємось до Вас з депутатським питанням щодо запровадження у всіх загальноосвітніх закладах України викладання курсу «Основи християнської етики» як обов'язкового предмету.

В умовах розбудови правового демократичного суспільства в Україні відбувається подальше руйнування старих моральних цінностей у житті української нації і пошуки нової етичної концепції. Нинішні суспільні реалії в нашій державі яскраво демонструють важливість для людей і суспільства міцної, духовно змістової, вкоріненої в реальному житті системи моральних цінностей. В країні зростає глибоке переконання в тому, що ні економічне, ні політичне життя, ні правові стосунки між людьми не можуть набути цивілізованого характеру і розвитку, доки для них не створена належна етична основа.

Суспільні проблеми і процеси знаходять сьогодні своє відображення в процесі виховання молодого покоління. Шкільна практика доводить, що етичні цінності ще не зайняли належного місця у системі цінностей учнівської молоді. В учнівському середовищі спостерігаються прояви крайнього індивідуалізму,egoцентризму та агресивності, чітко проглядається тенденція, спрямована на досягнення особистого успіху будь-якими засобами, не завжди морально віправданими. Особливу тривогу викликає те, що в ієрархії цінностей школярів цінності культури та моральності займають найнижчі місця. В цих умовах особливого значення набуває формування життєво активного, гуманістично спрямованого громадянина

демократичного суспільства, який би у своїй життєдіяльності керувався культурно-національними і вселюдськими цінностями.

Різко загострюється потреба духовного оновлення суспільства, зростає необхідність зміни цінностей, що мислиться як повернення до зasad, які вже існували за межами історичного руху нашого суспільства і становлять історичну традицію українського народу. Трудність трансформації, а особливо заміни моральних цінностей є процесом болісним, що викликає сильний спротив суспільства і окремих його членів. Адже необхідно ламати звичні стереотипи поведінки, замінювати старий спосіб життя на новий.

До нас, як народних депутатів України, звертаються керівники шкіл, вчителі, громадські активісти та представники духовенства з клопотаннями про запровадження у всіх школах нашої держави викладання предмету «Основи християнської етики» як обов'язкового предмету.

Прагнення українського суспільства виховувати молодь на християнських моральних принципах сьогодні реалізовується через введення факультативного курсу «Християнська етика» у загальноосвітніх закладах, який з початку 1990-х років пройшов успішну апробацію у школах Львівської, Тернопільської та Івано-Франківської областей, а з 1998 року у загальноосвітніх закладах Рівненщини.

Не дивлячись на те, що дозвіл Міністерством освіти і науки України на введення факультативного курсу «Християнська етика» в школах є довгожданим і позитивним явищем, факультативний статус цього предмета значно знижує його ефективність, оскільки факультатив зазвичай ставиться в школах останнім уроком, коли учні втомлені, за роботу на факультативному занятті учням не виставляються оцінки, факультатив нижче оплачується, є необов'язковим для відвідування, тощо.

Для прикладу, курс «Основи християнської етики» у загальноосвітніх навчальних закладах міста Івано-Франківська вивчається з 1992 року відповідно до рішення сесії міської ради. Починаючи з 1992 року і дотепер, у місті та й Україні загалом накопичено значний досвід у вивчені курсів духовно-морального спрямування, який опирається на укладену Міністерством освіти і науки України нормативно-правову базу, за якою і відбувається викладання предмета.

Курс «Основи християнської етики» є дисципліною світоглядного спрямування, викладання якої сприяє вмінню школярів керуватися у своїй поведінці моральними нормами та цінностями, виявляти дружелюбність, ввічливість, повагу до батьків, любов до близкіх, толерантність і милосердя, відрізняти моральність і аморальність, дотримуватися етикетних норм у щоденному житті, здійснювати вибір у складних життєвих ситуаціях, дізнатися про духовне коріння української нації.

Викладання курсу забезпечують педагоги, які пройшли відповідну фахову підготовку та беруть активну участь у проведенні учнівських конкурсів духовно-морально спрямування, олімпіад, євхаристійних з'їздів та форумів учнівської молоді, заходів під час проведення у школах Тижня Віднови Духа.

Вважаємо, що слід взяти до уваги, що в українських школах навчаються діти не лише із християнських сімей і, звісно, нав'язувати їм нашу віру неприйнятно, але ж треба погодитись із тим, що християнські моральні цінності не суперечать загальнолюдським, та й прихильники християнської етики наголошують, що цей предмет ніяк не нав'язує християнство, а лише ознайомлює дітей із християнськими морально-етичними надбаннями.

Результати проведених досліджень серед учнів, вивчаючих курс «Основи християнської етики», показують, що більшість учнів розуміють духовно-моральний виховний потенціал християнства, відчувають його вплив на формування духовно-моральної культури особистості.

Залучивши молоде покоління до християнської моралі та етики, суспільство може врятувати його від духовної та фізичної деградації і тим самим забезпечити майбутнє Україні, адже викладання християнської етики в школі веде до виховання духовної особистості, чесного працівника, громадянина, патріота України, непримиренного до корупції, пияцтва, наркоманії, інших проявів аморальності.

У ситуації, коли сім'я, церква і громада не виконують сьогодні належним чином своїх виховних функцій в українському суспільстві, саме школа має стати тим осередком, який провадитиме духовно-моральне виховання молодого покоління. А для цього християнська етика має стати обов'язковим, а не факультативним предметом у школі, який має вивчатися упродовж усіх 12 років перебування учня на шкільній лаві.

Зважаючи на багатовікові християнські традиції Українського народу, усвідомлюючи відповідальність перед Богом, власною совістю, попередніми, нинішнім та прийдешніми поколіннями, переконані, що більш глибоке викладання основ християнської моралі сприятиме вихованню свідомого, морального, гідного громадянина України, зміцнюватиме інститут сім'ї, стане основою для побудови міцної держави.

Враховуючи вищевикладене, керуючись нормами ст. 15 Закону України «Про статус народного депутата України» Міністерству освіти і науки України запровадити в усіх школах України викладання предмету «Основи християнської етики» як обов'язкового предмету.

З повагою

Народні депутати України

Лопушанський А.Я.

Реєстр.№ 323

додано 06.02.2018

додано 06.02.2018

додано 06.02.2018